

A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete

Az ügy száma: Gfv.VI.30.172/2024/12.

A tanács tagjai: Dr. Döme Attila a tanács elnöke
Dr. Madarász Anna előadó bíró
Dr. Farkas Antónia bíró
Dr. Simonné dr. Gombos Katalin bíró
Dr. Tibold Ágnes bíró

A felperes: felperes neve

A felperes képviselője: Szecskay Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Dr. Grósz Katalin ügyvéd)

Az alperes: alperes neve

Az alperes képviselője: Dr. Bereczki Máté ügyvéd

A per tárgya: rendszerhasználati díj megfizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: az alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma: Debreceni Ítéltábla
Gf.IV.30.276/2023/17.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma: Debreceni Törvényszék
11.G.40.117/2021/142.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezi, az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja, és a keresetet teljes egészében elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 4.200.000 (négymillió-kétszázezer) forint elsőfokú, 1.820.000 (egymillió-nyolcszázhuszezer) forint fellebbezési és 1.820.000 (egymillió-nyolcszázhuszezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak – a Nemzeti Adó- és Vámhivatal illetékbevételi számlájára – 2.500.000 (kétmillió-ötszázezer) forint meg nem fizetett fellebbezési és 3.500.000 (hárommillió-ötszázezer) forint meg nem fizetett felülvizsgálati eljárási illetéket. Az illetékfizetési kötelezettség e határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] Az alperes önkormányzatokkal kötött feladatátvállalási szerződések alapján közvilágítási feladatokat lát el, illetve látott el Biharkeresztes, Bihartorda, Biharnagybajom, Bocskaikert, Döge, Egyek, Hajdúböszörmény, Hajdúhadház, Kunmadaras, Mátészalka és Nagyrábé településeken. Ennek kapcsán az alperes a felperesi közvilágítási elosztóhálózatokra felszerelt közvilágítási berendezéseket üzemeltet, amelyhez használja az átviteli rendszerirányító (M Zrt.) tulajdonát képező átviteli hálózatot, valamint a felperes tulajdonát képező közcélú elosztóhálózatot és közvilágítási elosztóhálózatot. A közvilágításhoz szükséges villamos energiát az alperes 2008. január 1-jéig a felperestől mint közüzemi szolgáltatótól vásárolta meg a településenként külön-külön megkötött közüzemi szerződések alapján. 2008. január 1-jétől az alperes az E Kft.-vel kötött szerződést a közvilágításhoz szükséges villamos energia megvásárlására, amely szerződés 2010. december 31-ig állt fenn. Ezen időszak alatt a felperes mint elosztói engedélyes részére járó rendszerhasználati díjat az alperes az E Kft. részére fizette meg, aki azzal a felperes felé elszámolt. A 2011. január 1-jétől 2014. január 30-ig terjedő időszakban az alperes a közvilágítási célú villamos energiát az M Zrt.-től vásárolta meg, és 2011. december 31-ig a rendszerhasználati díjat szintén az M Zrt. részére fizette meg, aki azzal 2011. december 31-ig a felperes felé elszámolt. 2012. január 1-jétől kezdődően azonban az M Zrt. a rendszerhasználati díjakat az alperestől nem vonta le. 2014. január 30-tól kezdődően az alperes a közvilágításhoz szükséges villamos energiát a C Kft.-től vásárolja, rendszerhasználati díjat azonban nem fizet.

[2] A felperes és az alperes között közvilágítási rendszerhasználatra vonatkozó írásos szerződés nem jött létre, ugyanakkor az alperes a felperes szolgáltatását általa sem vitatottan igénybe vette. 2008-ig a peres felek a rendszerhasználati díj összegét az alperes által működtetett közvilágítási hálózat beépített elemeinek névleges teljesítménye, továbbá az égésidő naptár figyelembevételével határozták meg. 2008-ban a felperes fogyasztásmérő órákat szerelt fel a közvilágítási hálózaton, és ettől kezdve a felek a rendszerhasználati díjakat a mért adatok alapján számolták el.

[3] A 2009. és 2010. év vonatkozásában az alperes és a vele akkor szerződéses jogviszonyban álló E Kft. között elszámolási vita alakult ki a felhasznált villamos energia mennyisége tárgyában. A vita megállapodással zárult, amelyben településenként rögzítették a mértékadó éves fogyasztási értékeket (a továbbiakban: MÉF). A 2009. és 2010. évre ezen értékek alapján számoltak el egymással mind a megvásárolt villamos energia, mind a rendszerhasználati díjak tekintetében, a kereskedő (E Kft.) pedig e megállapodásban foglaltak szerinti rendszerhasználati díjakat a felperesnek megfizette.

[4] A 2011. január 1-jét követően számlázott rendszerhasználati díjakat illetően most már a felperes és az alperes között ismét elszámolási vita alakult ki, mivel az alperes vitatta a felperes által megállapított villamos energia mennyiségét, illetve az alkalmazott elszámolás módját. 2013. október 10-én az alperes keresetet nyújtott be a Debreceni Törvényszékhez, amelyben annak megállapítását kérte, hogy a felperes köteles az alperes által átvett villamos energia mennyiségének meghatározására és kWh értéken való elszámolására. Kérte

megállapítani, hogy ez az elszámolás a MÉF értékek alapján történjen a 2011., 2012. évre, valamint 2013. január-szeptember hónapokra. Kérte annak megállapítását is, hogy a felperes köteles az ez alapján elszámolt rendszerhasználati díjnak megfelelő számlák kibocsátására, valamint, hogy a felperes által a megjelölt elszámolási időszakban kibocsátott számlák nem felelnek meg az őt terhelő elszámolási kötelezettségnek.

[5] 2013-ban a felperes is pert indított az alperes ellen a Debreceni Járásbíróságon 20.601.864 forint rendszerhasználati díj és járuléakai megfizetése iránt. A per során a felperes a keresetét felemelte, ezért a Debreceni Járásbíróság a keresetlevelet a Debreceni Törvényszékhez áttette, amely bíróság az előtte folyamatban lévő, a felperes, illetve az alperes által indított pereket egyesítette. Az egyesített perben a felperes a módosított keresetében a 2012., 2013. és 2014. évekre vonatkozóan összesen 280.344.472 forint rendszerhasználati díj és járuléakai megfizetésére kérte kötelezni az alperest a keresetében megjelölt 13 település tekintetében. Ez a per 9.G.40.108/2023. számon folyt a Debreceni Törvényszéken. Ebben a perben a Debreceni Ítéltábla Gf.IV.30.093/2024/8. számú jogerős ítéletével – amelyet a Debreceni Ítéltábla Gf.IV.30.023/2023/10. számú végzése alapján megismételt eljárásban hozott meg – kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 250.574.457 forintot, ezen összegnek 2022. május 31-ig számított 101.730.810 forint késedelmi kamatát, és egyéb járulékait. Ezt a jogerős ítéletet – alperesi felülvizsgálati kérelem folytán – a Kúria a Gfv.II.30.331/2024/10. számú ítéletével hatályon kívül helyezte, az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és a keresetet teljes egészében elutasította.

[6] 2017-ben a felperes pert indított az alperes ellen, amelyben a 2015., 2016. és 2017. évekre 135.173.999 forint rendszerhasználati díj és járuléakai megfizetésére kérte kötelezni. Ez a per – szünetelés folytán – 2019. november 5-én megszűnt.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[7] A felperes módosított keresetében 144.000.546 forint és járuléakai megfizetésére kérte kötelezni az alperest 2015., 2016. és 2017. évekre rendszerhasználati díj címén.

[8] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Elsődlegesen arra hivatkozott, hogy a felperes által kialakított mérési rendszer nem felel meg a jogszabályban, illetve a felperes saját szabályzataiban előírtaknak, ezért a mérők által rögzített adatok nem alkalmasak arra, hogy a felek közötti elszámolás alapját képezzék. Emellett az alperes vitatta a felperesi számlák átvételét, a késedelmi kamat érvényesíthetőségét, a 2019. február 22-e előtti időszakra vonatkozó követelés tekintetében pedig elévülési kifogást is előterjesztett. Állította továbbá, hogy a felperes követeléséből 735.863 forintot már megfizetett.

Az első- és másodfokú ítélet

[9] Az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg a felperesnek 144.000.546 forint tőkét, ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

[10] Az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy a jogvitát a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (továbbiakban: régi Ptk.) rendelkezései szerint bírálta el, és idézte annak 387. §-át, továbbá a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény (a továbbiakban: Vet.) 3. § 8. pontját, 142. §-át.

[11] Kifejtette: az alperes – általa sem vitatottan – a felperesen keresztül a M-nak és a közvetlenül a felperesnek jogszabály alapján járó rendszerhasználati díjat évek óta nem fizette, az elszámolás vitatása miatt. Az elsőfokú bíróság szerint a perbeli időszakban fennálló elszámolási vita arra az eredményre nem vezethetett, hogy az alperes mentesüljön a rendszerhasználati díjfizetési kötelezettsége alól.

[12] Az elsőfokú bíróság vizsgálta a hálózathasználati szerződés létrejöttét. 2008-ban a felperes fogyasztásmérő órákat szerelt fel a közvilágítási hálózaton, ettől kezdve a rendszerhasználati díjakat a felek a mért adatok alapján számolták el. A felek között nem volt a 11 település mindegyikére kiterjedően egyező nyilatkozat arról, hogy a jogviszony konkrétan mely időponttól állt fenn. Biharkeresztes, Nagyrábé, Kunmadaras és Egyek települések tekintetében egyező volt a nyilatkozatuk, míg Biharnagybajom, Hajdúhadház, Hajdúböszörmény, Döge, Mátészalka, Bihartorda és Bocskaikert tekintetében állításaik eltértek.

[13] A felek a perbeli időszakot illetően egyező nyilatkozatot tettek a jogviszony fennálltára, azaz nem volt vitatott, hogy a felperes szolgáltatást nyújtott az alperesnek, az alperes azt igénybe vette az elszámolási időszakban. A Debreceni Ítéltábla Gf.IV.30.123/2020/34. számú végzése szerint a hálózathasználati szerződés annak ellenére, hogy nem foglalták írásba (mivel az írásbeliséget nem jogszabály, hanem üzletszabályzat írta elő), a szolgáltatás tényleges igénybevételével a régi Ptk. 216. § (1) és 217. § (2) bekezdése alapján létrejött.

[14] A felperes a fogyasztásmérő berendezéseket felszerelte, leolvasta, ellenőrizte, ebből következőleg az alperes a települések önkormányzataival megkötött szerződésekben vállalt közvilágítási kötelezettségeit hibátlanul teljesítette.

[15] Az elsőfokú bíróság elfogadta azt a felperesi álláspontot, amely szerint a Vet. 58. § (1) bekezdése a hálózathasználati szerződés írásbeliségét kizárólag 2011. július 1-jétől írta elő. A 2008. január 1. napja előtt létrejött jogviszony esetén a Vet. 176. § (3) bekezdése átmeneti szabályt írt elő. Eszerint, akik 2011. október 1. napján nem rendelkeztek hálózathasználati szerződéssel, 2014. december 31. napjáig az engedélyesnek volt a kötelezettsége ezeket írásba foglalni, ami a felek jogviszonyában elmaradt, de ez nem eredményezi a hálózathasználati szerződés érvénytelenségét. Az elsőfokú bíróság elfogadta azt a felperesi hivatkozást is, amely szerint a rendszerhasználók a villamos energia rendszerhasználatáért átviteli díjat, elosztási díjat, közvilágítási elosztási díjat kötelesek fizetni. Az alperes a településeken a közvilágítási feladatokat tudta teljesíteni.

[16] Az elsőfokú bíróság vizsgálta az alperes fizetési kötelezettségének összegszerűségét. Kiss László igazságügyi szakértő szakvéleményében állást foglalt arról, hogy a felszerelt fogyasztásmérő berendezések – beleértve a mérés minden elemét – által mért fogyasztás az elszámolás alapjaként nem vehető figyelembe, mert nem felelnek meg a műszaki előírásoknak, ezt az álláspontot az elsőfokú bíróság mint aggálytalant elfogadta.

[17] A felperes arra az esetre, ha az nyerne megállapítást, hogy a felszerelt fogyasztásmérő berendezések nem alkalmasak az elfogyasztott villamos energia hiteles mérésére, utalt a Debreceni Ítéltábla Gf.IV.30.123/2020/34. számú végzésében foglaltakra, miszerint a felek által hiba nélkülinek elfogadott elszámolási időszaknak a 2010. évet kell tekinteni. Az elsőfokú bíróság e határozatot jelen perre is irányadónak tekintette, így az abban előírt elszámolási elveket, azaz azt, hogy a rendszerhasználati díjak összegét a villamos energiáról

szóló 2007. évi LXXXVI. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtására kiadott 273/2007. (X. 19.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Vet. vhr.) 2. számú melléklet 17.5. pontjában foglaltak alapján, a felek által hiba nélkülinek elfogadott utolsó elszámolási időszaki érték szerint (2010. évi MÉF érték) kell figyelembe venni. Az elsőfokú bíróság ennek alapulvételével rendelte el a szakértői vélemény kiegészítését. A szakértő 83. sorszámú szakvéleményében a MÉF értékek alapján számított fogyasztást 6.376.288 kWh-ban, a rendszerhasználati díjat 131.177.901 forintban határozta meg, ami az áfa összegével (35.418.033 forint) együtt 166.595.934 forintot eredményez. Az alperes nem vitatta annak tényét, hogy a szolgáltatásnyújtás áfaköteles. Az elsőfokú bíróság helyt adott az alperes elévülési kifogásának a 2015. július 6-i időszakot megelőzően érvényesített rendszerhasználati díjak tekintetében, mivel azt kizárólag a 10.G.40.023/2019. számú per megindítása, illetve a felperes által csatolt felszólító levél szakította meg.

[18] A szakértő megállapította, hogy a 2015. január 12. és július 6. napja közötti időszak kivétele után a MÉF értékek alapján számított nettó rendszerhasználati díj 113.965.676 forint, áfával (30.770.732 forint) növelten 144.736.408 forint, amely összegre a felperes a tőkekövetelését leszállította.

[19] Az elszámolásnál az elsőfokú bíróság figyelembe vette még az alperes által megfizetett összegeket, amelyeket a felperes utóbb elismert, és amelyekre tekintettel a keresetét le is szállította (579.419 forint+áfa, így 113.965.676 forint, – 579.419 forint, azaz 113.386.257 forint+30.614.289 forint áfa, azaz 144.000.546 forint).

[20] Az elsőfokú bíróság a késedelmi kamat tekintetében elfogadta az alperes védekezését, amely szerint a jogosulti késedelem a kötelezett késedelmet kizárja, így késedelem hiányában a felperes késedelmi kamatot a perbeli időszakra nem számíthat fel [régi Ptk. 302. § b) pont, 303. § (2), (3) bekezdés]. A MÉF értékek alapján való elszámoláskor a rendszerhasználati díjak a szolgáltatásnyújtáskor esedékessé váltak, de tekintettel arra, hogy az alperes fizetési kötelezettsége nem a mért értékeknek megfelelően kiszámlázott összegeken alapult, ezek az összegek a kifizetés alapjául nem szolgálhattak, így a felperes késedelmi kamatkövetelését elutasította.

[21] Az ítélet ellen mindkét fél fellebbezett.

[22] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta, és kötelezte az alperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg továbbá az elsőfokú ítéletben meghatározott tőkéből 45.789.854 forint után 2015. december 31-től, 183.215 forint után 2017. január 18-tól, 3.431.602 forint után 2017. március 20-tól, 7.669.203 forint után 2017. május 22-től, 3.313.377 forint után 2017. november 21-től, 6.124.210 forint után 2017. december 31-től, 674.208 forint után 2018. április 16-tól, 1.208.368 forint után 2018. június 28-tól, 3.941.061 forint után 2018. december 31-től, 4.046.436 forint után 2019. december 31-től, 4.301.803 forint után 2020. december 31-től, 1.232.426 forint után 2021. március 31-től, 3.409.062 forint után 2021. december 31-től, 186.326 forint után 2022. január 11-től a kifizetésig járó, a késedellemmel érintett naptári félév utolsó napján érvényes jegybanki alapkamat hét százalékponttal növelt összegének megfelelő, 747.515 forint után 2016. december 31-től, 731.150 forint után 2017. december 31-től, 136.189 forint után 2018. december 31-től, 734.681 forint után 2019. december 31-től, 779.714 forint után 2020. december 31-től, 222.202 forint után 2021. március 31-től, 625.702 forint után 2021. december 31-től és 33.747 forint után 2022. január 11-től a kifizetésig járó, a késedellemmel

érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat nyolc százalékponttal növelt összegének megfelelő –, de 2022. november 10-től a veszélyhelyzet ideje alatt legfeljebb 25% – mértékű késedelmi kamatát, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[23] A másodfokú bíróság először az alperes fellebbezését bírálta el.

[24] Rögzítette, hogy abban nem történt sem ellenkérelem-változtatás, sem új tény állítása, ezért a felperesnek a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 373. § (1)-(2) bekezdésébe foglalt rendelkezések megsértésére történt hivatkozása alaptalan volt. Már az elsőfokú eljárásban előterjesztett ellenkérelmében is megjelölte azt a számítási módot, amelyet az alperes álláspontja szerint alkalmazni kellett a felek közötti elszámolás során, az általa a fellebbezésben előadottak nem minősültek a Pp. 7. § (1) bekezdés 4. pont *a*) alpontjába foglalt rendelkezés szerinti ellenkérelem-változtatásnak. A törvényhely 2021. január 1-jétől hatályos rendelkezései alapján ugyanis a tényállítás megváltoztatása már nem minősül ellenkérelem-változtatásnak.

[25] Az alperesnek az utolsó hiba nélküli, illetve a hibás mérést követő elszámolási időszakkal, valamint a szakértői bizonyítás kiegészítésének szükségességével kapcsolatos fellebbezési hivatkozásait azonban a másodfokú bíróság megalapozatlannak találta. A másodfokú bíróság fenntartotta az ugyanezen felek között folyamatban volt eljárásban meghozott, Gf.IV.30.023/2023/10. számú végzésben kifejtett álláspontját, azt, hogy a 2010. évre vonatkozó elszámolás tekintetében a felperes és az alperes között egy önálló (tehát az E Kft.-vel kötött megállapodástól elkülönült) megállapodás jött létre, amely alapján az alperes a felperes által közölt mennyiségi adatok alapján számított rendszerhasználati díjakat a felperesnek megfizette, aki ezzel a 2010. évre vonatkozó rendszerhasználati díj követelését kielégítettnek tekintette, tehát a felek egymással elszámoltak. Ennek a megállapodásnak az érvényességét pedig az alperes és az E Kft. között létrejött szerződés esetleges eredményes megtámadása nem befolyásolhatja, arra semmilyen kihatással nem lehet. A lényeg az volt, hogy a mennyiségi adatokat a felperes szolgáltatta, az alperes azokat elfogadta, azok alapulvételével a felperesnek járó rendszerhasználati díjakat megfizette, ami helyesen csak akként értelmezhető, hogy a megállapodásban szereplő mennyiségi adatokat mindkét érintett fél elfogadta.

[26] Tény, hogy a Vet. vhr. 2. számú melléklet 17.4. pontja a hibás mérés esetén történő elszámolásra további feltételeket állapít meg: mérésügyi hatóság által megállapított hibaszázalékkal történő helyesbítés; a felek által hiba nélkülinek elfogadott és a hibás mérést követő elszámolási időszak adatainak átlagolása. Ezek közül azonban a mérésügyi hatóság megkeresését a bírói gyakorlat olyan, a felek peren kívüli elszámolási rendjére vonatkozó szabálynak tekinti, amely nem előfeltétele a perben történő igényérvényesítésnek {BDT2019. 3976. számú eseti döntés [16] bekezdése}.

[27] A hibás mérést követő elszámolási időszak adatainak hiányával összefüggésben a másodfokú bíróság fenntartotta azt az álláspontját, amely szerint ezen adatok hiányának nem lehet az a következménye, hogy emiatt történjen meg a kereset elutasítása, ezáltal pedig az alperesnek – aki általa sem vitatottan használta a felperes hálózatát a keresetben megjelölt időszakban – egyáltalán ne kelljen rendszerhasználati díjat fizetnie.

[28] Az elsőfokú bíróság jogszerűen végezte el a felek közötti elszámolást az általuk hiba nélkülinek elfogadott 2010. évi fogyasztási adatokon alapuló szakértői vélemény alapján. Utalt arra, hogy a 9.G.40.108/2023. számon folyamatban lévő perben a felek képviselői a 2014. május 6-án megtartott tárgyaláson egyezően nyilatkoztak arról, hogy a jogviszony fennállása alatt nem történt hálózatbővítés. Erre (is) tekintettel a 2010. évi adatokon alapuló szakértői vélemény alapján történő elszámolás sokkal inkább felel meg a Vet. vhr. 2. számú melléklete 17.4. pontja szerinti elszámolásnak, mint az alperes által javasolt, a teljes időszak legalacsonyabb fogyasztási adatain alapuló elszámolás.

[29] Az alperesi fellebbezés alaptalansága miatt a másodfokú bíróság a felperesnek a kamatfizetéssel kapcsolatos fellebbezését érdemben bírálta el.

[30] A felperes a rendszerhasználati díjakról állított ki számlákat, azokat megküldte az alperesnek, aki azokat teljesítés nélkül visszaküldte a felperesnek. Önmagában amiatt, hogy a perben kirendelt szakértő a számlákban szereplő összegeknél alacsonyabb összegben határozta meg az alperes által fizetendő rendszerhasználati díjakat, amelyekről a felperes új számlákat nem állított ki, nem lehet arra a következtetésre jutni, hogy a megítélt összeg tekintetében jogosulti késedelem állna fenn, figyelemmel a Vet. vhr. 2. számú melléklete 16.5. pontjában írtakra is. Ilyen esetben nincs kötelezettség új számla kiállítására.

[31] Az sem volt akadálya az alperes kamatfizetésre kötelezésének, hogy a felperes a kamatfizetés kezdő időpontjait a szakértő által meghatározott időszakok utolsó napjában jelölte meg. A Legfelsőbb Bíróság BK-PK 1. számú állásfoglalása értelmében nincs akadálya annak, hogy ha a tartozás egyes részei különböző időpontokban esedékesek, a kamatfizetés kezdő időpontjaként egységes kamatfizetési kezdő időpontot határozzon meg a bíróság. A kamat mértékét illetően a másodfokú bíróság a Pp. 237. § (2) bekezdése alapján anyagi pervezetést végzett, ugyanis a felek nem megfelelően értelmezték a régi Ptk. 301. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezést a 2005. január 1-jét követő időtartamra vonatkozó késedelem tekintetében. A felperes ennek megfelelően módosította a kereseti kérelmét, a keresetváltoztatása azonban nem csupán a késedelmi kamat mértékére, hanem a késedelmi kamat iránti követelése alapjaként megjelölt egyes részkövetelések összegére is kiterjedt. A kamatkövetelés alapjául szolgáló részösszegek tekintetében a másodfokú bíróság a keresetváltoztatás iránti kérelmet elutasította, utalva a Pp. 373. § (5) bekezdésére. Egy tétel tekintetében (715.608-579.419 forint = 136.189 forint részösszeg után 2018. december 31-től kezdődően igényelt késedelmi kamat) nem kellett engedélyeznie a keresetváltoztatást, mivel az erre vonatkozó nyilatkozat (a kereset leszállítása) a Pp. 221. § (1) bekezdés a) pontja szerinti, feltételhez nem kötött perfelvételi nyilatkozatnak minősült. A másodfokú bíróság a felperes késedelmi kamat iránti követelését megalapozottnak találta.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[32] Az alperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, és elsődlegesen – tartalma szerint – az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a kereset elutasítását, másodlagosan az elsőfokú ítéletnek is a hatályon kívül helyezése mellett az elsőfokú bíróság utasítását kérte új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára, harmadlagosan amennyiben az elsődleges és másodlagos felülvizsgálati kérelmének nem lenne helye, úgy a jogerős ítélet részbeni megváltoztatásával a felperes késedelmi kamatra vonatkozó igénye elutasítását kérte.

[33] Megsértett jogszabályi rendelkezésként a Vet. vhr. 2. számú mellékletének 17.4., 17.5. és 17.6. pontját, valamint a Ptk. 6:61. §-át jelölte meg.

[34] Álláspontja szerint a felperes által kiszámlázott rendszerhasználati díjak nem a valós, tényleges fogyasztáson alapultak, azok jelentős eltéréseket mutattak, a számlázás és annak értékei követhetetlenek voltak, nem álltak összhangban az alperes által kalkulált fogyasztással, és ennek okáról az alperesnek nem volt ismerete. A felek közötti jogvita már 2010. évtől fennáll, ami nem oldódott meg, ezért az alperes további kifizetést nem teljesített a felperes részére, és keresettel fordult a Debreceni Járásbírósághoz a tényleges fogyasztás és az annak megfelelő fizetési kötelezettsége megállapítása iránt, míg ezzel párhuzamosan a

felperes a 2012. január 1. napjától esedékes rendszerhasználati díjak érvényesítése iránt indított pert az alperes ellen. Az előbbi tárgyában még nem hoztak jogerős ítéletet.

[35] Az alperes vitatta a felperesi követelést, minthogy a felperes által érvényesített számlák nem képezhetik az elszámolás alapját, alapos kétség merül fel arra nézve, hogy azok nem a valós fogyasztást tükrözik. Ezt az alperesi vitatást az első peres időszakban készült szakvélemények alátámasztották. A felperes mérőrendszere nem felel meg a jogszabályi feltételeknek, így az általa mért fogyasztás (az annak megfelelően kiállított számlák) nem képezheti az elszámolás alapját.

[36] Az alperes szerint a perben releváns jogkérdés a villamos energia fogyasztásnak hibás mérés esetén történő elszámolása, amelyre vonatkozóan a Vet. vhr. tartalmaz és fogalmaz meg egyértelmű rendelkezéseket. Ezeket a jogerős ítélet figyelmen kívül hagyta, a jogszabály szövegétől eltérően alkalmazta. A másodfokú bíróságot az vezette, hogy a felperesi követelés bizonyítatlansága nem vezethet olyan eredményre, hogy az alperesnek ne kelljen fizetnie rendszerhasználati díjat az általa elhasznált villamosenergia-mennyiség után. Az alperes azonban ilyen igényt nem támasztott, sosem vitatta a fizetési kötelezettségét, igénye arra vonatkozik, hogy az őt terhelő rendszerhasználati díj mértékét a jogszabályoknak megfelelő elszámolás útján állapítsák meg.

[37] Alperesi álláspont szerint a kereset bizonyítatlan és időelőtti a Vet. vhr. 2. számú melléklet 17.5. pontja alapján. Nem képezheti vita tárgyát, hogy az alperesi fogyasztás vonatkozásában hibás mérés történt, ezt aggálytalannak minősített szakvélemény állapítja meg, így elsődlegesen Vet. vhr. 17.4. pontja alapján kell elszámolni, azzal a feltétellel, hogy van olyan elszámolási időszak, ami a felek által hiba nélkülinek elfogadott időszaknak minősül. A jogerős ítélet ilyen időszaknak minősítette a 2010. évet, mivel erre az időszakra a felek között felvett jegyzőkönyv – amely az ún. MÉF értékekre alapozta az elszámolást – olyan megállapodásnak minősül, ami utolsó hiba nélkülinek elfogadott elszámolási időszakot teremtett. Az alperes szerint azonban a 2010. évi mennyiségi adatokat tartalmazó jegyzőkönyv nem minősülhet olyan megállapodásnak, amelyben a peres felek ezt az évet utolsó hiba nélküli elszámolási időszaknak tekintették volna.

[38] Az alperesnek csak a szakvéleményből derült ki, hogy a felperesi mérési rendszer nem lehet az elszámolás alapja. Jóhiszemű gazdasági szereplőként rendezni kívánta peren kívül a helyzetet, amelynek eredményeként fizette meg a felperes által szolgáltatott adatok szerint megállapított rendszerhasználati díjat. Az alperes azzal számolt, hogy miután a felperes igazolja a tényleges fogyasztást, úgy a jegyzőkönyv szerinti elszámolást ennek megfelelően rendezik, de nem ez történt, mert a felperes továbbra sem biztosította a tényleges fogyasztás megmérését. A szakvélemény szerint a felperes nem a jogszabályoknak megfelelően végezte el a leolvasást, erre nem is lett volna lehetőség a felperesi mérési rendszer hiányosságai miatt. Mindezekre tekintettel egy becsült érték megállapítása nem eredményezi, hogy a peres felek a becsléssel érintett időszakot olyannak tekintsék, amikor a felperesi mérési rendszer még hiba nélkül működött, ilyet a szakértő sem állapított meg, hiszen a 2022. április 1-jén kelt 30. sorszámmal ellátott szakvéleménye szerint a 2008. és 2011. közötti időszakban a mért fogyasztási értékek megbízhatatlanok voltak.

[39] A felperes által szolgáltatott, de sohasem mért, azaz csak becsült mennyiségi adat nem szolgálhat az elszámolás alapjául, mivel az mérés hiányában nem tükrözheti a valós állapotot, így az az alperesre nézve súlyosan jogsértő. Az alperes rögzítette, hogy Bihartorda, Bocskai kert és Nagyrábé vonatkozásában nem vett igénybe szolgáltatást a felperestől 2013. októberéig, így e körben fogalmilag kizárt, hogy a 2010. év a felek által utolsó hiba nélküli időszaknak lenne elfogadható, hiszen a jegyzőkönyv hatálya ezen településekre nem terjedt ki. Nincs olyan utolsó elszámolási időszak, amely a peres felek által hiba nélkülinek elfogadott lenne, így a Vet. vhr. 2. számú melléklet 17.5 pontja szerint kell a feleknek

egymással elszámolni, azaz a hibás mérést követő egy év felhasználási adatai alapján. A felperes – alperes tudomása szerint – nem állította helyre a mérési rendszerének rendellenességeit, így jelen időben a hibás mérést követő időszak még nem kezdődött meg. Ezért idő előtti a felperes követelése.

[40] Az alperes szerint Vet. vhr. 2. számú melléklet 17.4. pontja alapján is bizonyítatlan és időelőtti a kereset. A felperes továbbra sem állította helyre a mérési rendszerének hiányosságait, így kereseti kérelme tárgyában nem lehet dönten.

[41] A másodfokú bíróság álláspontja szembe megy a jogbiztonság elvével, hiszen érvelése szerint az eljáró bíróságok szabadon válogathatnak az irányadó jogszabályokból, hogy mit kívánnak figyelembe venni.

[42] A felperes monopolhelyzetben lévő gazdasági társaság, amelynek a működését a Vet. és saját üzletszabályzata határozza meg és kontrolálja, ezeket köteles betartani, és megsértésükből eredő jogkövetkezményeket köteles viselni. A jogerős ítélet azt sugallja, hogy a monopolhelyzetben lévő felperesnek a jogszabályokat nem kell betartania, nincs jogkövetkezménye annak, hogy nem működtet hitelesített mérőberendezést.

[43] A saját felróható magatartására előnyök szerzése végett senki nem hivatkozhat. A felperes jogszabályi kötelezettsége, hogy elszámolásra alkalmas mérési rendszert tartson fenn. A felperesnek már 2016. óta tudomása van arról, hogy a mérési rendszere az elszámolásra nem alkalmas, vagyis nyolc éve volt, hogy azt helyreállítsa.

[44] Az alperes szerint a Ptk. kötelmi jogi szabályai alapján csak a ténylegesen elfogyasztott villamosenergia-mennyiség után terhelheti fizetési kötelezettség. A felperesi számlák jogalapja és összezszerősége kétséget kizáróan megdőlt, azokkal az alperesi fogyasztást nem lehet elszámolni. Ezt alátámasztja az elsőfokú ítélet [31] bekezdése, amit a másodfokú ítélet sem bíralt felül.

[45] A felek elszámolására a mérés elve vonatkozik, azaz a rendszerhasználati díjat az alperesnek a ténylegesen elfogyasztott, azaz a megmért energiamennyiség után kell megfizetnie. A szakértő a felperesi mérőrendszer szabálytalanságait tárta fel, ugyanakkor a szakértő úgy nyilatkozott, hogy mindezek ellenére a mérési adatok alapján a tényleges fogyasztás megállapítható, ami szakkérdés, e körben szakértői bizonyítás lefolytatására lett volna szükség. Az elsőfokú bíróság ezt a bizonyítást nem folytatta le, így elmulasztotta az alperes által ténylegesen elfogyasztott energiamennyiség megállapítását, ehelyett a mérés elvét nem „megelőzhető”, a tényleges fogyasztást nem bizonyító, egyebekben vitatott utolsó hiba nélküli elszámolási időszakban megállapított MÉF alapú elszámolás útján határozza meg a felperest megillető rendszerhasználati díj ellenértékét. Emiatt az elsőfokú ítélet sérti a Vet. és a Ptk. rendelkezéseit, és ezt a jogellenességet a másodfokú bíróság sem orvosolta. Ezért indokolt a jogerős ítélet hatályon kívül helyezése, új eljárás lefolytatására utasítás, amelynek keretében szakértői bizonyítás útján kell megállapítani az alperes által ténylegesen elfogyasztott energiamennyiség és így a felperest megillető rendszerhasználati díj mértékét, mert az alperes csak a ténylegesen elfogyasztott energiamennyiség után köteles rendszerhasználati díjat fizetni (Ptk. 6:61. §).

[46] Abban az esetben, ha Kúria szerint nincs helye a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésének és megváltoztatásának, vagy új eljárás lefolytatására kötelezésnek, úgy az alperes szerint a jogerős ítélet részbeni megváltoztatásának és a késedelmi kamatfizetési kötelezettség mellőzésének van helye. A jogosulti késedelem a kötelezett késedelmét kizárja, késedelem hiányában a felperes késedelmi kamatot a perbeli időszakra nem számíthat fel [rég Ptk. 302. § b) pont]. A felperes 67.172.580 forint késedelmi kamatra válna jogosulttá amiatt, hogy a mérési rendszere nem felelt meg a jogszabályban foglaltaknak, hiszen ha

megfelelt volna, és a számlákat a valós fogyasztás alapján állítja ki, az alperesnek nem lett volna oka vitatni a felperesi követelést.

[47] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

[48] Indokolása szerint a kirendelt szakértő arra a következtetésre jutott, hogy a fogyasztásmérő berendezések által mért fogyasztás az elszámolás alapjaként nem vehető figyelembe, mert a mérési rendszer – a mérés minden elemét beleértve – nem felel meg a ráj vonatkozó (...) műszaki előírásoknak. A kirendelt szakértő a 2010. október 27-i jegyzőkönyvben rögzített villamosenergia-mennyiségek alapján elvégzett számításokkal határozta meg a 2015. január 12-től 2020. november 30-ig terjedő perbeli időszakban irányadó villamosenergia-mennyiségeket nyolc önkormányzat tekintetében úgy, hogy a jegyzőkönyvvel nem érintett három önkormányzat esetében az arányosítás módszerével számolt a Debreceni Törvényszék által meghatározott szakkérdés alapján.

[49] A felperest jogszabály szerint megillető rendszerhasználati díj számításának alapját képező villamosenergia-mennyiségre vonatkozó vita 2008-ban kezdődött. Az alperes a mérés kiépítésétől kezdve arra törekedett, hogy az elszámolás alapját képező villamosenergia-mennyiség megállapítása ne méréssel történjen, és alaptalan az a felülvizsgálati kérelemben előadott állítás, hogy sosem vitatta a fizetési kötelezettsége fennállását. A felperes nem vitás hibátlan teljesítése ellenére az alperes 2012 óta nem fizet rendszerhasználati díjat.

[50] A felülvizsgálat tárgyát képező jogerős ítélet és a Debreceni Ítéltábla Gf.IV.30.093/2024/8. számú jogerős ítélete azonos tényállás mellett a villamosenergia-mennyiség mértékének a megállapítása tekintetében azonos jogszabályt alkalmazott (a Vet. vhr. 2. számú melléklet 17.4 pontját) azonos jogi indokolás mellett.

[51] Az alperes állítása az volt, hogy a rendszerhasználati díj alapját képező villamosenergia-mennyiséget sem a Vet. vhr. 2. számú melléklet 17.4 pontja alapján, sem a 17.5 pontja alapján nem lehet megállapítani. A jogerős ítélet abból indult ki, hogy van-e a felek által hiba nélkülinek elfogadott elszámolási időszak. E kérdés vizsgálatára azért volt szükség, mert a szakértő a szakvéleményben és szakvélemény-kiegészítésekben arra a következtetésre jutott, hogy a mérőberendezésekkel kapcsolatban általa megállapított hiányosságok miatt a mérés nem lehet hiteles. A hitelesség hiányát a szakértő a mérőberendezések fizikai működését nem befolyásoló körülmények alapján állapította meg, amely körülmények (egy kivételével) a mérés kiépítése óta fennálltak. Ezért az eljárás bíróságok azt a következtetést vonták le, hogy a Vet. vhr. 2. számú melléklet 17.4 pontja szerinti utolsó hiba nélküli elszámolási időszak nem volt, így azt vizsgálták, hogy volt-e a felek által hiba nélkülinek elfogadott elszámolási időszak ugyancsak a Vet. vhr. 2. számú melléklet 17.4 pontja alapján.

[52] A Debreceni Ítéltábla Gf.IV.30.023/2023/10. számú végzése alapján az eljárás bíróságok azt a következtetést vonták le, hogy a felek között 2010. évre megállapodás jött létre, ami alapján egymással elszámoltak. Az alperes a 2010-re létrejött megállapodásban rögzített adatokat elfogadta, azok alapulvételével a felperesnek járó rendszerhasználati díjat megfizette. Ez csak akként értelmezhető, hogy a megállapodásban szereplő mennyiségi adatokat mindkét fél elfogadta. A 2010. évi villamosenergia-mennyiségek tekintetében a felek között konszenzus jött létre. Az alperes ennek a konszenzusnak a hiányát sikertelenül állította az érvénytelenítési perben. A Vet. vhr. 2. számú melléklet 17.4 pontja alkalmazásában 2010. év volt a felek által hiba nélkülinek elfogadott elszámolási időszak.

[53] A perben eljáró szakértő a mérés hitelességét a mérőberendezések fizikai tulajdonságaitól (hitelességétől, pontosságától) független szempontok alapján kérdőjelezte meg. Hiteles és pontos mérőberendezések tekintetében állította a mérés megbízhatatlanságát.

[54] A Vet. vhr. 2. számú melléklet 17.1 pontja nem szabályozza azt a jelen perben a szakértő által megállapított esetet, amikor az egyébként hiteles és hibátlanul mérő, fizikailag működő mérőberendezések által mért értékek „megbízhatóságát” a felhasználó a Vet. vhr. 2. számú melléklet 17.1 pontjában szabályozott eseteken kívüli más körülmények miatt teszi kérdésessé. A szakértői bizonyítás a hibás mérésnek olyan tényállását állapította meg, amely a Vet. vhr. 2. számú melléklet 17.1 pontjában szabályozott hibás mérési tényállások között kifejezetten nem szerepel. A Vet. vhr. 2. számú melléklet 17. pontjának a hibás mérésre vonatkozó szabályokkal a célja az, hogy ha a mérőberendezés által mért értékek a számlázás alapjául nem szolgálhatnak, akkor minden hibás mérési tényállás esetén legyen olyan kisegítő szabály, amelynek alapján a hibásan mért villamosenergia-mennyiség megállapítható.

[55] Azokra a mérőberendezésekre, amelyek hitelesek, és hibátlanul mérnek, de a mérési eredmények a számlázás alapjául mégsem szolgálhatnak, nincs külön elszámolási szabály. Ezért az eljáró bíróságoknak azt a más hibás mérési tényállásokra kialakított szabályt kellett alkalmazniuk, amely a legközelebb áll a perbeli eset speciális tényállásához. Ez pedig a Vet. vhr. 2. számú melléklet 17.4 pontja. A jogerős ítélet ennek megfelelő jogszabály-értelmezése az alperes által állított egyetlen jogszabályt sem sértette meg.

[56] Alapítván állította az alperes, hogy lenne a perben olyan bizonyítatlanság, ami az ő terhére eshet.

[57] A jogerős ítélet nem sérti a Ptk. 6:61. §-át [a régi Ptk. 201. §-át]. Az előbbi nem volt alkalmazandó a perben, amelyben a régi Ptk. 201. §-át kell figyelembe venni. Az alperesnek a visszterhesség vélelmére alapított jogi érvelése tartalmát tekintve is alaptalan. A Vet. vhr. 2. számú melléklet 17.4 pontjának alkalmazása olyan, jogszabályon alapuló elszámolási mód, ami a visszterhesség vélelmébe nem ütközhet. Éppen ellenkezőleg: a mérés hibája esetén ezek az elszámolási szabályok biztosítják, hogy a nem vitásan megtörtént szolgáltatás ne maradjon ellenérték nélkül. Az alperes jogi érvelésével szemben éppen az ő jogértelmezése eredményezné a régi Ptk. 201. §-ában szabályozott visszterhesség vélelmének a sérelmét.

[58] A késedelmi kamat tárgyában sem sérült a régi Ptk. 302. § b) pontja, 303. § (2) és (3) bekezdése. Állította, hogy nincs felperesi késedelem. A helyesen megállapított tényállás szerint a felperes az általa hibátlanul teljesített szolgáltatások ellenértékére vonatkozó számlákat kibocsátotta, az alperesnek nem vitásan megküldte, aki ezeket átvette, majd visszaküldte a felperesnek. A felperes nem köteles arra, hogy a már kibocsátott számláit a szakértő által meghatározott rendszerhasználati díj-összegekre módosítsa (BH1999. 226.).

A Kúria döntése és jogi indokai

[59] A felülvizsgálati kérelem a következők szerint alapos.

[60] A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 406. § (1) bekezdése értelmében a jogerős ítélet felülvizsgálatát az ügy érdemére kiható jogszabálysértésre, illetve a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérésre hivatkozással lehet kérni. A felülvizsgálat rendkívüli perorvoslati jellegéből következik, hogy a Kúria kizárólag a felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél által megjelölt, tartalmában is

kifejtett anyagi és eljárásjogi jogszabálysértéseket vizsgálhatja. A felülbírálat tartalmi és perjogi kereteit a felülvizsgálati kérelem határozza meg [Pp. 413. § (1) bekezdés *b)*, *c)* pont].

[61] A perben mindkét bíróság irányadónak tekintette a felek között más mérési időszakra vonatkozóan indított perben meghozott elsőfokú ítéletet hatályon kívül helyező végzésben (Debreceni Ítéltábla Gf.IV.30.023/2023/10.) kifejtett jogi levezetést.

[62] A Vet. vhr. 2. számú melléklet 17. pontja szabályozza az elszámolást hibás mérés esetén. A 17.1. pont szerint hibás a mérés, ha a fogyasztásmérő-berendezés hibásan mér, vagy nem mér (a továbbiakban: hibás mérés), vagy hitelesítési ideje lejárt, a fogyasztásmérő-berendezés adatai a számlázás alapjául nem szolgálhatnak. Azzal, hogy mindkét fokon eljáró bíróság a kereset elbírálása során a Vet. vhr. 2. számú melléklet 17. pontját tekintette alkalmazandónak, a szakértői vélemény alapján arra a következtetésre jutottak, hogy a felperes által felszerelt fogyasztásmérő-berendezések nem alkalmasak az elfogyasztott villamos energia hiteles, hiba nélküli mérésére. A Vet. vhr. 2. számú melléklet 17.4. pontja szerint ha a mérésügyi hatóság vagy mérésügyi hatóság által akkreditált laboratórium nem tudja megállapítani a fogyasztásmérő-berendezés hibaszázalékát, vagy a fogyasztásmérő nem mért, akkor a hibás méréssel érintett időszakban felhasznált villamosenergia-mennyiséget az utolsó hiba nélküli elszámolási időszak vagy a felek által hiba nélkülinek elfogadott elszámolási időszak és a hibás mérést követő elszámolási időszak – de legalább négy hónap – adatainak átlagolása alapján kell megállapítani. Hibás mérés esetén tehát az elszámolás feltétele és alapja a mérésügyi hatóság által megállapított hibaszázalékkal történő helyesbítés vagy a felek által hiba nélkülinek elfogadott és a hibás mérést követő elszámolási időszak adatainak átlagolása.

[63] A jogerős ítélet a feltételek közül a mérésügyi hatóság megkeresését olyan, a felek peren kívüli elszámolási rendjére vonatkozó szabálynak tekintette, amely nem előfeltétele a perben történő igényérvényesítésnek.

[64] A hibás mérést követő elszámolási időszak adatainak hiányával összefüggésben az volt másodfokú bíróság álláspontja, hogy az adatok hiányának nem lehet az a következménye, hogy a keresetet el kellene utasítani, rendszerhasználati díjat annak ellenére nem kellene az alperesnek fizetnie, hogy használta a felperes hálózatát.

[65] A felek között létrejött a szerződés, a felperes szolgáltatását az alperes igénybe vette. A szolgáltatásért a szerződés jellegéből következően ellenszolgáltatás jár, a felperest megilleti a szolgáltatásának ellenértékére, amit az alperes köteles megfizetni [régi Ptk. 201. § (1) bekezdés, 387. §].

[66] A felperesnek a szolgáltatást oly módon kell nyújtania, hogy annak ellenértéke szabatosan meghatározott adatok alapján megállapítható és ellenőrizhető legyen. Az alperest mint fogyasztót csak a ténylegesen igénybe vett fogyasztás után terheli fizetési kötelezettség.

[67] A Vet. 40. § (1) bekezdése értelmében a szerződés teljesítésének számlázása érdekében, a villamosenergia-ellátási szabályzatban meghatározott módon a mérés hiteles

feltételeiről a felperesnek kell gondoskodnia. A Vet. 41. § (4) bekezdésére figyelemmel a felperest terheli a díj hibátlan kiszámítása feltételeinek biztosítása.

[68] A perben beszerzett és a jogerős ítéletnek is alapjául szolgáló szakértői vélemény értelmében azt kellett tényként elfogadni, hogy a felperes által felszerelt fogyasztásmérő berendezések nem alkalmasak az elfogyasztott villamos energia hiteles mérésére. Erre tekintettel a felperes a szolgáltatás nyújtásával együtt a meghatározott ellenszolgáltatás (díjfizetési kötelezettség) pontos mértékének meghatározása alapjául szolgáló feladatát nem látta el. Ez a tény a felperes számára 2016 óta ismert volt, és még sem tett semmit az általa nyújtott szolgáltatás hibájának (mert a díjjal ellentételezett szolgáltatás valós mérésének hiánya az) a kijavítására.

[69] A hibás mérés alapján a Vet. vhr. 2. számú melléklet 17.4. pontja szerint kell elszámolni. Az elszámolás módja, hogy a hibás méréssel érintett időszakban felhasznált villamosenergia-mennyiséget az utolsó hiba nélküli elszámolási időszak vagy a felek által hiba nélkülinek elfogadott elszámolási időszak és a hibás mérést követő elszámolási időszak – de legalább négy hónap – adatainak átlagolása alapján kell megállapítani.

[70] 2010. évre a felperes és az alperes között egy önálló – az E Kft.-vel kötött megállapodástól elkülönült – megállapodás jött létre, amely alapján az alperes a felperes által közölt mennyiségi adatok alapján számított rendszerhasználati díjakat megfizette a felperesnek.

[71] Az alperes felülvizsgálati kérelmében eljárási szabálysértésre, így a jogerős ítélet alapjául szolgáló tényállást illetően a Pp. 279. § (1) bekezdésének megsértésére nem hivatkozott, a tényállás tehát nem volt érinthető. Ezért a Kúria a megsértettként állított anyagi jogszabálysértéseket csak a jogerős ítélet alapjául szolgáló tényállással állíthatta szembe. Így abból kellett kiindulni, hogy volt olyan, a felek által hiba nélkülinek elfogadott elszámolási időszak, amely a Vet. vhr. 2. számú melléklet 17.4. pontja szerinti második elszámolási mód első feltételének megfelelt.

[72] Nem fogadta el azonban a Kúria, hogy az alperesnek a hibás mérést követő elszámolási időszak (a második feltétel) hiányában is fizetnie kell, mégpedig a 2010. évi fogyasztási adatokon alapuló szakértői vélemény alapján. Ez részint nem felel meg a Vet. vhr. 2. számú melléklet 17.4. pontjának, másrészt az nem hiteles fogyasztásmérő-berendezés mérésén alapul, továbbá a díjat a 2010. évre szóló megállapodás alapján számították ki, jóllehet abban három település (Bihartorda, Bocskai kert, Nagyrábé) nem is szerepelt, rájuk nézve ez a megállapodás nem is lehet irányadó, ezért ennyiben a 17.5. pont is sérült.

[73] Az, hogy a hibás mérést követő elszámolási időszak adatai nem állnak rendelkezésre, a felperes magatartására vezethető vissza. A Vet. vhr. 2. számú melléklet 19.7.d alpontja szerint a hálózati engedélyes részéről a hálózathasználati szerződés megszegésének minősül, ha olyan fogyasztásmérő-berendezést üzemeltet, amely érvényes hitelesítéssel nem rendelkezik és annak hitelesítésére jogszabály vagy megállapodás a hálózati engedélyest kötelezi. Az alperes hiteles mérésre vonatkozó kifogása pedig egyértelműen a mérés pontosságának a vitatását is jelentette. A felperes a jelen per megindítása, de a korábbi időszak rendszerhasználati díjára vonatkozó, másik perben érvényesített keresete

előterjesztése (2013 októbere) óta nem szüntette meg a mérés hibáját, holott azt az ügyben beszerzett szakvélemény is alátámasztotta.

[74] A Kúria jelentőséget tulajdonít annak, hogy az adott tartalmú jogerős ítélet mellett a felperesnek nem kell semmit sem tennie a saját oldalán bizonyítottan fennálló hiba kiküszöbölésére, a fogyasztó akár véghatáridő nélkül is e hibás szolgáltatás alapján tartozna teljesíteni.

[75] A Vet. vhr. 2. számú melléklet 17.1. pontja alapján a hibás mérés esetén a fogyasztásmérő- berendezés adatai a számlázás alapjául nem szolgálhatnak, a 17.4. pont szerinti elszámolás alapját képező konjunktív feltételek egyikét pedig a felperes nem bizonyította. Ennek jogkövetkezménye nem lehet más, mint a kereset elutasítása, ezért a jogerős ítélet jogszabálysértő, azt a Kúria hatályon kívül helyezte, az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatva a keresetet elutasította [Pp. 424. § (3) bekezdés].

[76] Az alperes felülvizsgálati kérelme eredményes volt, ezért a Kúria a Pp. 364. § és 405. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperest az alperes oldalán felmerült elsőfokú, fellebbezési és felülvizsgálati eljárási költség (ügyvédi munkadíj és felülvizsgálati illeték) megfizetésére.

[77] Az alperes Pfv.7. sorszámú iratában elsőfokú perköltségként 4.200.000 forintot, fellebbezési és felülvizsgálati eljárási költségként 1.820.000-1.820.000 forintot számított fel [a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdés].

[78] Az alperes költségfeljegyzési joga folytán nem rótta le a 2.500.000 forint fellebbezési és 3.500.000 forint felülvizsgálati eljárási illetéket, amely illetéket pervesztése folytán a felperes tartozik az állam javára megfizetni [az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 74. § (3) bekezdés, 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdés].

[79] A Kúria a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) 3. § (1) bekezdése figyelembevételével határozott a meg nem fizetett felülvizsgálati eljárási illeték viseléséről. Az IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján tájékoztatja a felperest, hogy az illetéket a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára kell megfizetnie, a megfizetés során közleményként fel kell tüntetni a Kúria megnevezését, a Kúria e határozatának ügyszámát és a fizetésre kötelezett adóazonosító számát. A Kúria az IM rendelet 3. § (4) bekezdése alapján figyelmezteti a felperest, ha az illetéket annak esedékességekor nem fizeti meg, az adózás rendjéről szóló törvény szerinti késedelmi pótlékot kell fizetnie.

[80] Az ítélet ellen a Pp. 407. § (1) bekezdés d) pontja szerint nincs helye felülvizsgálatnak.

Az alkalmazott jogszabályok és az alkalmazott joggyakorlat

[81] Vet. 40. § (1), 41. § (4) bekezdés, Vet. vhr. 2. melléklet 17.4. pont

A döntés elvi tartalma

[82] A villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 273/2007. (X. 19.) Korm. rendelet (Vet. vhr.) 2. számú melléklet 17.1. pontja alapján hibás mérés esetén a fogyasztásmérő-berendezés adatai a számlázás alapjául nem szolgálhatnak, ebben az esetben a felhasznált villamos energiamennyiséget és az ez alapján járó rendszerhasználati díjat a 17.4. pont szerint kell elszámolni. Az ennek megfelelő elszámolás második eljárási rendje értelmében: a hibás méréssel érintett időszakban felhasznált villamos energiamennyiséget az utolsó hiba nélküli elszámolási időszak vagy a felek által hiba nélkülinek elfogadott elszámolási időszak és a hibás mérést követő elszámolási időszak – de legalább négy hónap – adatainak átlagolása alapján kell megállapítani. E két feltétel konjunktív, bármelyik hiányában a felhasznált energiamennyiség alapján kalkulálható rendszerhasználati díjat nem lehet elszámolni.

Budapest, 2025. március 26.

Dr. Döme Attila s.k. a tanács elnöke dr. Madarász Anna s.k. előadó bíró Dr. Farkas Antónia s.k. bíró Dr. Simonné dr. Gombos Katalin s.k. bíró Dr. Tibold Ágnes s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő